

FILATELISTA

часопис савеза филателиста срби

бр. 147

PANČEVO

I Z D A V A Č :

SAVEZ FILITELISTA SRBIJE

11000 Beograd, Sremska 6/IV

Telefon br. 628-431

Žiro račun kod Službe DK

60806-678-11966

Po mišljenju Republičkog sekretarijata za kulturu SRS br. 413-380/73-02 od 16. 5. 73 oslobođen poreza na promet.

Kao vreme nastanka Pančeva uzima se godina 1153, kada ga arapski geolog Muhamed el Šerif Idrizi spominje u jednom svom delu pod nazivom Bansif.

Od 1552 do 1716 godine Pančevo je bilo pod Turcima. Evlija Čelebija daje opis pančevačke tvrđave u svome putopisu iz 1660 (Panzova). Pod Austrijom (1716—1918) grad nosi naziv Pančova.

Za vreme Velike Bune 1848 godine, u Pančevu je bilo sedište Okružnog narodnog odbora; ovde je Knićanin doveo srbijanske dobrovoljce i stavio ih pod komandu vojvode Šupljaka; Šupljak je tu umro 27. XII 1848.

U njemu su rođeni slikar Arsa Teodorović i pesnik Vasa Živković, a delovali su ili se zadržavali Konstantin Danil (ikonostas u Uspenskoj crkvi), Uroš Predić (ikonostas u Preobraženskoj crkvi), Mihajlo Pupin, Isidora Sekulić, Miloš Crnjanski; Jovan Jovanović — Zmaj je ovde spevao svoje »Đuliće«.

U Pančevu je objavljen prvi srpskohrvatski prevod Marks-Engelsovog »Komunističkog manifesta«, u listu »Pančevac« 1871 godine.

Danas je Pančevo industrijski grad sa preko 60.000 stanovnika i kulturno središte Južnog Banata. Ovde se nalaze Hemijska industrija Pančevo (»Azotara« — proizvodnja veštačkih đubriva), Rafinerija nafte, Industrija stakla (ravno staklo), fabrika sijalica tt (Tesla — Tež), Pivara (osnovana 1722), PIK »Tamiš« i dr.

U gradu postoji Društvo filatelista sa 150 članova. Uspele filatelističke izložbe priređene su 1953 godine, povodom proslave osamstogodišnjice Pančeva i 1964 povodom stogodišnjice prve srpske marke. Tom prilikom izdati su prigodni koverti i korišćeni specijalni žigovi.

Главни уредник Душан Главоњић

Š T A M P A R I J A:

»SAVA MIHIĆ« Zemun, ul. Maršala Tita br 46—48 tel. br. 607-176.

ФИЛАТЕЛИСТА FILATELISTA

ČASOPIS SAVEZA FILATELISTA SRBIJE

SEPTEMBAR 1973.

ЗАШТО ЈЕ ОДЛОЖЕНА ГОДИШЊА СКУПШТИНА САВЕЗА?

Наши чланови стално постављају питања зашто је одложена годишња скупштина Савеза филателиста Србије и када ће она бити одржана. Сигурно је да су оваква питања сасвим на свом месту и да су у праву чланови који их постављају па ћемо покушати да на њих бар делимично одговоримо. Редовна годишња скупштина Савеза требало је да буде одржана у току марта ове године. Међутим, имајући у виду да су наступиле извесне промене у организацији, животу и раду друштвених организација и удружења, Управни одбор је сматрао да треба припремити низ докумената за скупштину, солидно о њима продискутовати и са њима ићи на скупштину ради усвајања. У том случају време је било ограничено и практично је било немогуће све то припремити па је Управни одбор одлучио да се скупштина одложи до октобра 1973. године. Пошто се ради о документима који су од интереса углавном за наша друштва ево неких напомена о њиховој садржини:

Законом о удружењу грађана СР Србије, о коме смо раније писали и у целини објавили предвиђено је да сва друштва морају бити уписана у регистар грађана. Једино таква друштва ће моћи да учествују у раду скупштине и да се у будуће третирају као саставни део Савеза филателиста Србије. У том случају одлагање скупштине ишло је њима на руку да им помогне да ове послове што успешније обаве.

Уставне промене у нашој земљи неминовно се морају применити и у нашој организацији. У том случају треба донети друштвени споразум у коме ће се тачно прецизирати улога и задаци Управног одбора односно канцеларије Савеза. Упростијено речено то се мора поставити тако да се у договору тачно прецизира које и какве послове Савез обавља за рачун друштва, колико му зато треба платити, рачунајући при томе да нису у истом положају друштва ван Београда и ова у Београду. Овде је Савез у неку руку сервис београдских друштава, за које подиже марке, обавља разне трансакције око уплата и исплата и сигурно је да ова друштва морају више плаћати од рецимо друштва у Лесковцу, које ове послове обавља само.

На бази статута односно правила наших друштава по закону треба и за Савез филателиста Србије припремити Правилник који би адекватније одразио његове циљеве и задатке. Са друге стране сада се врше припреме за састанак представника републичких филателистичких савеза ради договора о стварању једне југословенске фила-

телистичке организације и према ономе што је до сада урађено треба рачунати да ће ово бити реализовано. У том случају Правилник савеза мора и ово питање да обухвати и да предвиди материјалне могућности за одржавање такве организације.

Ове напомене требало би да послуже не само као образложење зашто је дошло до одлагања скупштине већ као и база за припрему делегата који ће учествовати на скупштини.

DA LI ĆEMO DOBITI FILATELISTIČKU REVIJU?

U Privrednom pregledu u Beogradu već duže vremena se razmatra mogućnost da se i u našoj zemlji pojavi neka vrsta filatelističke Revije, kao što je to slučaj u zemljama gde je ova vrsta hobija razvijena. Računa se da bi to trebalo da bude neka vrsta kolekcionara gde bi se u prvom redu tretirala filatelija a zatim numizmatika a po potrebi i druga vrsta sakupljanja. Sigurno je da je ova zamisao drugova iz Privrednog pregleda došla u pravi čas i čini mi se da bi filatelisti trebali da ulože maksimum napora da pomognu drugove iz Redakcije i da i na ovaj način pokažu svoju aktivnost. Ovo je ujedno i mogućnost da se filatelija u celini podigne na onaj nivo koji joj zaista pripada. Sigurno je da će Revija tretirati probleme filatelije u celini sa čime će nam omogućiti da u jednom listu nađemo sve ono što smo do sada inače bili prinuđeni da tražimo u više stranih časopisa.

Filatelistička štampa u Jugoslaviji, ako se tako može govoriti o našim časopisima i rubrikama koje izlaze u dnevnoj štampi, dosada je probleme filatelije tretirala jednostrano, onako kako ih pojedinci vide, a filatelistička rubrika PTT Vjesnika takođe jednostrano prema onome kako te probleme vidi izdavač maraka. Nova Revija, u koliko dođe do njenog izdanja, trebala bi upravo da nam ovu materiju prikaže onakvom kakva ona i jeste. Redakcija nebi imala nikakvog razloga da svoje glasilo stranački i orijentiše i da se bori za veću zaradu proizvođača maraka ili pak za privilegije filatelističkih organizacija. Ona bi u tom pogledu mogla i morala da bude do kraja realna i da filateliju prikaže i u neku ruku kanališe onako kako je ona u svetu kanalisana.

Sigurno je da mi sada ne možemo opširnije govoriti o vrednosti lista za koga se još sasvim pouzdano nezna ni da li će ugledati svetlo dana, ali je isto tako sigurno da smo dužni da pozdravimo ideju drugova iz Privrednog pregleda i da im pomognemo da ona postane stvarnost. Nadajmo se da će ona to i postati.

Састанци филателиста Београда одржавају се сваког четвртка од 16 до 20 ч. и сваке недеље од 9 до 14 ч. у улици Узун Мирковој број 1.

Inž. Vladimir Prikić

PEDESETOGODIŠNJICA VAZDUŠNE VEZE PARIZ — BEOGRAD (aerodrom Pančevo) — BUKUREŠT — CARIGRAD

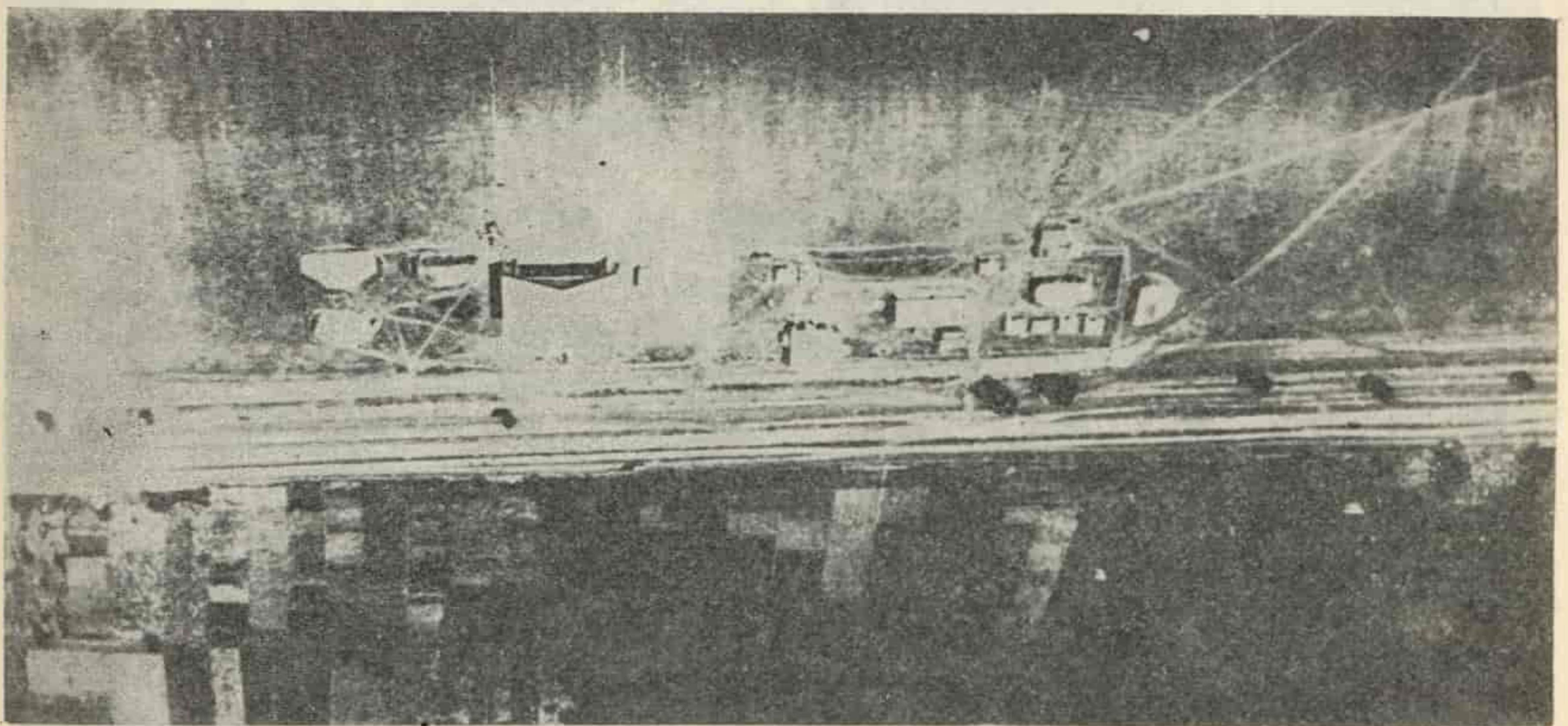
Tokom Prvog svetskog rata zapažene su vanredne mogućnosti već znatno tehnički usavršenih »aeroplana«, za prenos pošte i putnika; tako je 22. V 1917. izvršen eksperimentalni prenos pošte između Torina i Rima dvokrilcem Pomilio PC 1; marta 1918. uspostavljena je linija Budimpešta — Beč — Krakov — Lavov — Kijev, itd.

Po završetku rata došlo je do naglog razvoja vazdušnog saobraćaja; u novoformiranoj Kraljevini SHS domaćih linija nije bilo sve do 1928. godine, ali su strane kompanije već vrlo rano težile da uspostave vezu Zapad — Jugoistok preko naše zemlje.

Francusko-rumunska kompanija za vazdušni saobraćaj (CIDNA) sa sedištem u Parizu, početkom 1923. godine preduzela je mere da obezbedi aerodrom u Beogradu za vazdušnu liniju Pariz — Strazbur — Prag — Beč — Budimpešta — Beograd — Bukurešt — Carigrad.

Evo kako »Pančevac« u br. 8 od 25. februara 1923. godine, to prikazuje:

»Aeroplanska stanica u Pančevu — Još prošle nedelje došli su u Pančevo izaslanici društva za putnički promet sa aeroplanom iz Pariza g. g. Carboni, Delen i Leplanke te su od našeg grada tražili, da im se za jednu aeroplansku stanicu ustupi za tu svrhu potrebna površina zemljišta, pošto zato nema zgodnog terena ni u Beogradu, a ni u Zemunu

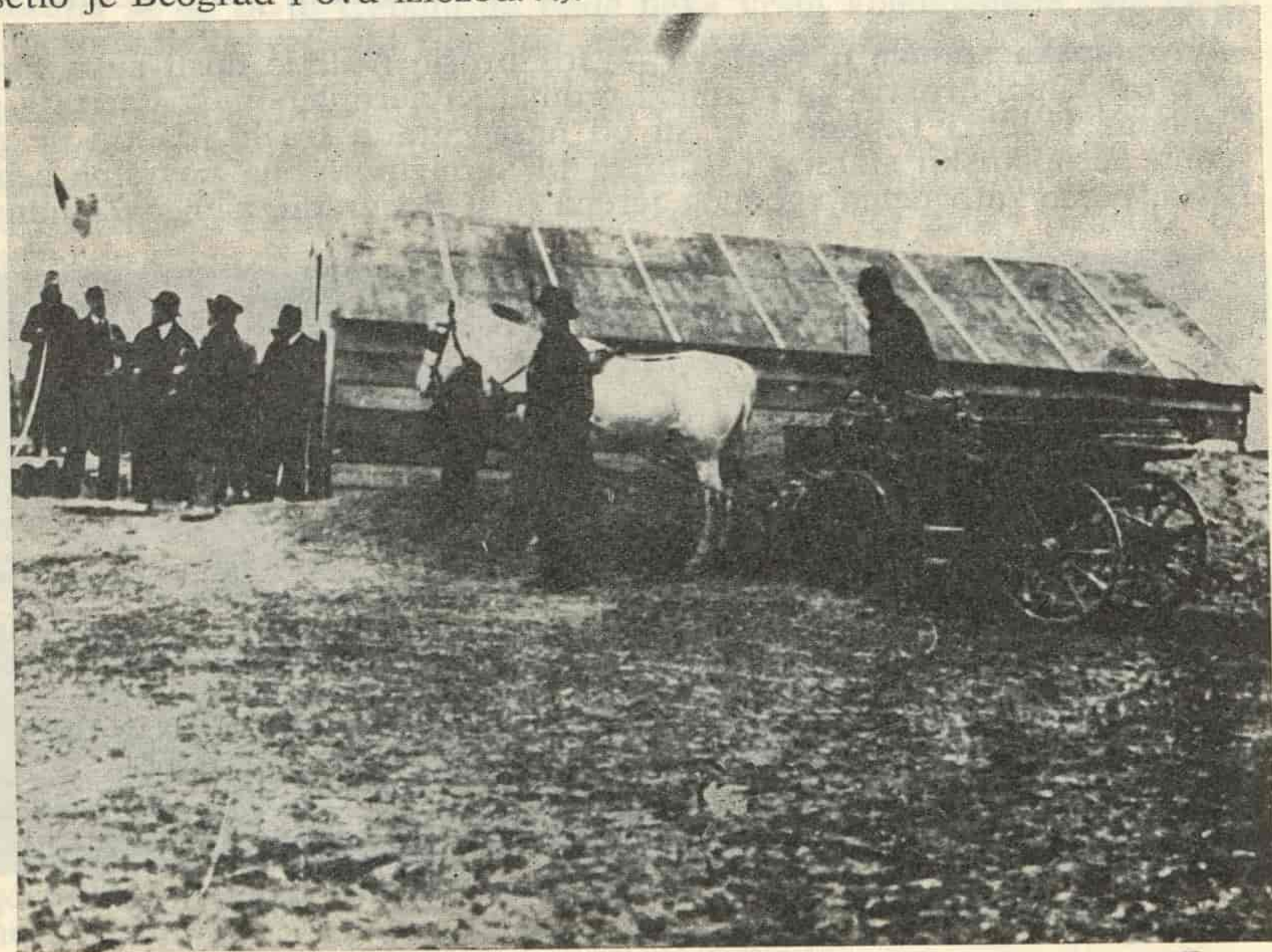
Slika 1. — Avionski snimak aerodroma Pančevo iz 1923. godine

Nato je odmah sazvana sednica proširenog senata, koji je toj molbi udovoljio, te je za tu stanicu dodelio 43 lanca zemlje kod Miloradovićeve ciglane samo da se ta stanica uspostavi. Ta je zemlja data besplatno i ukoliko bi time pašnjak za našu marvu bio smanjen, grad je odlučio da će to nadomestiti onim susednim terenom. O tome su ti izaslanici odmah obavješteni, ali još nisu dali definitivni odgovor, dali kane u Pančevu sagraditi tu stanicu...«

Sporazum je ubrzo postignut i aerodrom uspostavljen sa improvizovanim zgradama: kao hangar služila je jedna vojnička poljska bol-

nica, a aerodromska kancelarija, policijski komesarijat i carinarnica nalazili su se u jednoj baraci (slika 1), tako da »Pančevac« već u aprilu (broj 13. od 1. aprila 1923.) ponosno objavljuje:

»**Aeroplanski saobraćaj** — Od prošle nedelje kruže nad našim gradom golemi aeroplani, koji vrše saobraćajnu zračnu službu između Pariza i Carigrada, o čemu smo izvestili u jednom od prošlih brojeva. Mi smo se onda obratili na nadležno mesto te smo obavešteni o sledećem: Društvo, koje vrši ovaj vazdušni saobraćaj je jedna francusko-rumunjska kompanija. Saobraćajna linija iznosi 2.400 kilometara i aeroplani pristaju u ovim mestima: Paris — Štrasburg — Prag — Beč — Budimpešta — Bukurešt — Carigrad. Trajanje puta iznosi 16 časova i 45 m. iz čega sledi da aeroplan prevaljuje 140 kilometara na sat. Od Pariza do Pančeva traje vožnja 15 sati, od Budimpešte do Pančeva 2 i po časa. Do 1. aprila leteli su tripot nedeljno, od prvog pak leteti će svaki dan. « Avioni su ispočetka imali četiri mesta za putnike, a docnije deset. Prvi pilot bio je Gidon (Gideon), zatim Le Sans itd. (Maja meseca ove godine prilikom izložbe u Domu vazduhoplovstva u Zemunu, posvećene ovoj pedesetogodišnjici, pilot Gidon, već u poodmaklim godinama, posetio je Beograd i ovu izložbu...).

Slika 2. — Aerodrom Pančevo 1923. godine: fijaker čeka putnike radi prevoza u grad (navodno ovaj fotos prikazuje otvaranje aerodroma — levo se zapaža francuska zastava).

Uskoro je preuzet i poštanski saobraćaj, što takođe registruje »Pančevac« u svom 16 broju, od 22. aprila 1923:

»**Poštansko aerodromski saobraćaj** — Od 15. aprila uveden je poštansko-aerodromski saobraćaj između Pariza — Strasburga — Praga — Beča — Pešte — Beograda — Bukurešta i Carigarada.

Taksa za prenos poštanskih pošiljki biće veća od međunarodne tarife za 50%, te prema tome koštaće karta 1.50 din. a pismo 3 din.

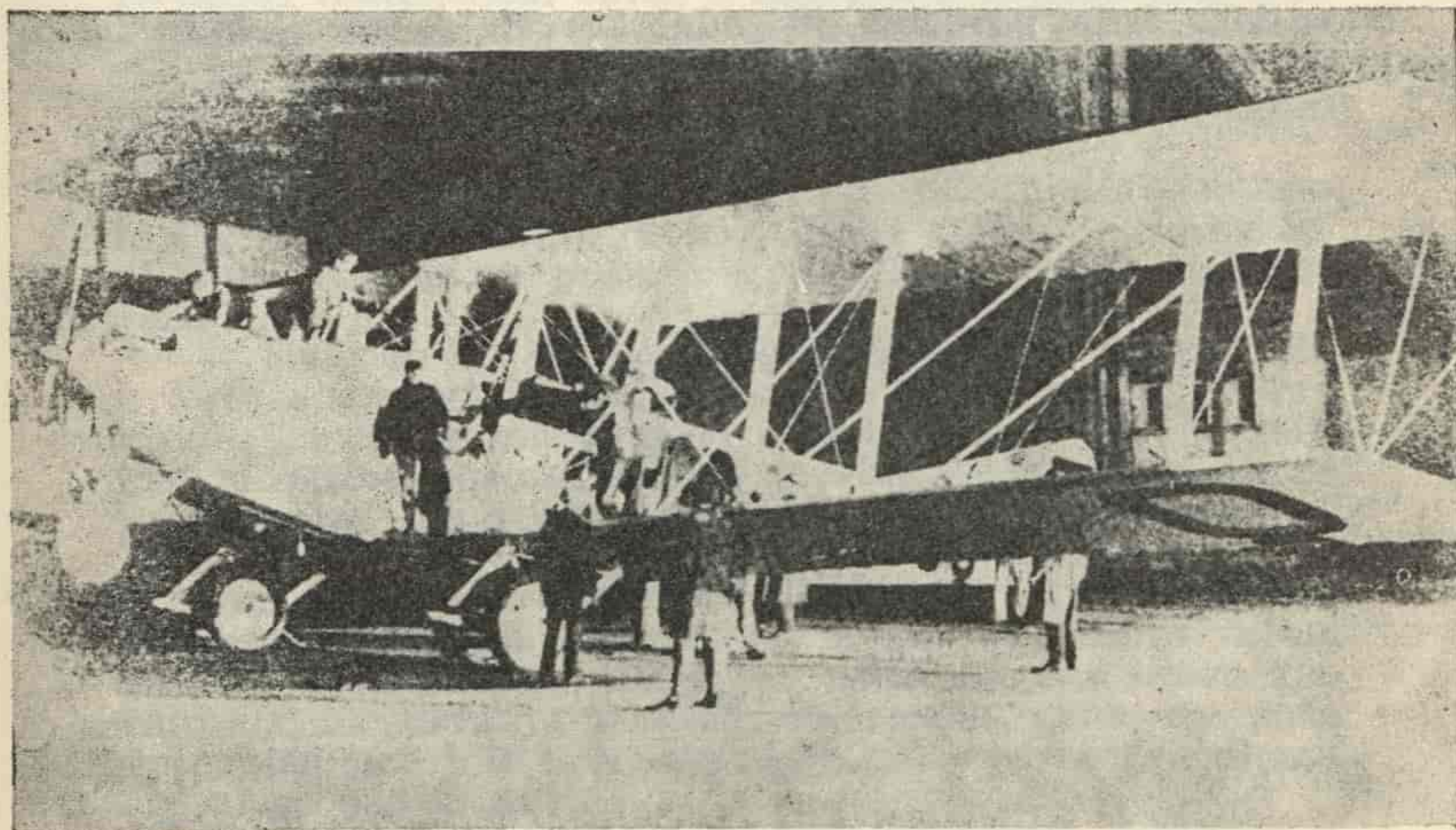
Centrala za ovaj poštanski saobraćaj nalazi se na glavnoj pošti u Beogradu, koja prima pošiljke svakog dana do 10 sati noću te ih otprema motornim čamcem za Pančevo, odakle aeroplan ujutru polazi za Peštu, Beč itd.

Na našoj pančevačkoj pošti mogu se pošiljke predavati do 7 sati posle podne.«

U jesen 1923. godine uspostavljena je noćna vazдушna linija između Pančeva i Bukurešta, na kojoj je leteo tromotorni avion Kodron C61, sa 10 mesta — 9. IX 1923. (slika 3). To je bila prva noćna vazduhoplovna linija u svetu.

Saobraćaj je tekao normalno sve dok nije zavladao nevreme i hladnoća:

»**Obustavljen saobraćaj aeroplana** — 15. o. m. obustavljen je saobraćaj na liniji Carigrad — Pariz, te je tako i na našem aerodromu zavladao mir. Obustava saobraćaja usled hrđavog i ladnog vremena, će trajati do 15. februara 1924. g. (»Pančevac«, br. 48 od 25. novembra 1923).

Slika 3. — Tromotorni avion Kodron C61 sa deset putničkih mesta, kojim je održavana noćna linija Pančevo — Bukurešt

Red vožnje — Počev od maja 1924. godine, vazdušni saobraćaj na aerodromu Pančevo obavljan je svakog dana izuzev nedelje, po sledećem redu vožnje:

- dolazak iz Bukurešta između 8 i 9 h
- polazak za Budimpeštu u 9.30 h
- dolazak iz Budimpešte između 14 i 15 h
- polazak za Bukurešt u 15.15 h,

ili ranije, što je zavisilo od atmosferskih prilika i vremena dolaska iz Budimpešte. Ukoliko let za Bukurešt nije mogao biti izveden posle

podne zbog nepredviđenih teškoća, polazak je prebačivan za sutradan u 8.30 h (ovo se, nažalost, katkad i danas, posle pedeset godina, događa!).

Francusko-rumunska kompanija za vazдушnu plovidbu, kako se ovo društvo kod nas zvanično zvalo, imalo je svoje sedište za Kraljevinu SHS u Beogradu, u ulici Kralja Milutina 74 i po ugovoru imalo je pravo carinjenja na aerodromu.

Što se tiče cena prevoza putnika, o tome »Pančevac« u br. 14 od 6. aprila 1924. godine donosi sledeći napis:

»**Nova aeroplanska tarifa** — Vozarina za putnike sa polaznom stanicom od Pančeva stoji: za Peštu 156; za Beč 325; za Strasburg 1.235; za Pariz 1.495 i Bukurešt 260, a od Pariza do Bukurešta 1.755 francuskih franaka. A karta prve klase od Beograda do Pariza (Simplonski Orijent Ekspres) za putnika stoji ukupno 875 fr. franaka. Za putnike koji imaju odvažnosti putovati aeroplanom, ako uvažavaju utrošak putem i izgubljeno vreme kod putovanja ekspresom, skoro je isti izdatak.«

Povodom pedesetogodišnjice ove vazdušne veze, specijalno prvog noćnog leta Pančevo — Bukurešt, izdaje se prigodan koverat sa odgovarajućim natpisom i slikom aviona koji je leteo na ovoj liniji, na kome će marke biti poništavane specijalnim žigom na pošti Pančevo 1, i to na dan 9. IX 1973. godine.

Istog dana, istim povodom, prigodne koverte sa specijalnim žigom izdaju se i u Rumuniji, a takođe i JAT.

АЕРОФИЛАТЕЛИЈА

Филателистичко друштво „Београд“ у сарадњи са ФД „Панчево“ издало је пригодни коверат са пригодним жигом, посвећен педесетогодишњици првог ноћног авио лета на линији Панчево — Букурешт, што уједно означава и први пренос поште авионом на овој међународној линији. Коверти су штампани у тиражу од 500 примерака, од чега је једна половина унапред ангажована за сабираче из иностранства. Заинтересовани могу да се јаве благајнику друштва „Београд“ другу Влади Марковићу на адресу Савеза филателиста Србије, Сремска број 6.

DOKLE PRIVATIZACIJA DRUŠTVENE FILATELIJE

Ostali smo neugodno iznenađeni, kad su ovih dana naši susjedi, filatelisti Pečuha, zatražili informacije o nedavno izašlim »jubilarnim« dopisnicama nekadašnjih njihovih zemalja. Pokazali su nam i »Filat'eliai Zzemle« iz ožujka ove godine u kojemu su časopisu objavljene i reprodukcije »naših« jubilarnih dopisnica iz »njihovih« nekadašnjih pokrajina:

1872. područje Ilirije

1869. područje Vojvodine

1869. područje Hrvatske i Slavonije

1873. područje Slovenije i

1872. područje Istre i Dalmacije.

Navedeno je još i to, da se radi o nakladi spojenoj sa 100-godišnjicom dopisnice u Jugoslaviji.

Budući da nismo znali za taj slučaj, odmah smo nazvali Hrvatski filatelistički savez u Zagrebu u kojemu nam s izvinjenjem rekoše, da o tome ništa ne znaju, ali će se interesirati. Nazvali smo zatim i Biro za poštanske marke Zajednice JPTT i od mjerodavne osobe dobili slijedeće informacije:

»Izdanje navedenih dopisnica nekadašnje AU monarhije su ilegalno izdanje nekog »Hoby kluba« iz Novog Sada i sa zvaničnom poštom i filatelijom nemaju nikakve veze.

— Naklada od 4.000 komada uglavnom je reasprodana u čisto spekulativne svrhe. Biro za marke osuđuje takvu rabotu kao nepromišljenu, jer čemu sjećanja na one dane kad je našom poštom vladala Osztrak—Magyar Monarchia s famoznim napisima na dopisnicama: Correspondenz—Karte, Levelezési lap, i sl.

Kad to budemo objasnili mađarskim filatelistima, morat ćemo ih odmah upozoriti da bi bilo potpunoma slično, da i mi sada izdamo i tiskamo nešto slično s našim sjećanjima na Baranju i ratnu Mađarsku kada su naše vojne jedinice bile u Mađarskoj, ali u posve drugoj misiji, nego one iz AU.

Na našem snimku reklamiranje navedenih dopisnica u mađarskom časopisu.

NAPOMENA GLAVNOG UREDNIKA:

Napis »Glasa Slavonije« objavili smo iz prostog razloga što su problemi o kojima govori istovetni u celoj našoj organizaciji. Nisu mi poznata izdanja »Hoby kluba« iz Novog Sada, jer nisam imao čast da ih vidim, no u načelu mislim da nije toliko greh, što to čine naša društva, mada bi i tu trebalo nekog reda, već je gori greh, što se ta privatna izdanja dovitljivih pojedinaca stalno povećavaju i ako se ova-ko nastavi uskoro možemo kompletirati zbirke privatnih izdanja. Neki »dalekovidni« filatelisti počeli su da dodaju i neke ćoškaste žigove sa izmenjenim bojama i takva izdanja koverata proglašavaju specijalite-

tima, pišu o njima, izmišljaju retkosti, koje su u stvari obične gluposti. Ako ovako nastavimo kao što smo počeli imaćemo čast i da sakupljamo svetske velikane sa izdanjima iz Mrduše Donje i Prčilovice.

Objavljivanje napisa »Glas Slavonije« ima u stvari za cilj da pokrene akciju za stvaranje jedne vrste CRNE LISTE na koju bi postepeno trebalo unositi sve mudrace sa privatnim izdanjima i u napomeni im dati mesto koje im pripada.

FILATELIJA U MOSTARU

Poštovani družo uredniče,

Uzeo sam slobodu da Vas zamolim da u Vašem časopisu objavite sledeće:

Prvu redovnu skupštinu održao Filatelistički klub »Mostar«.

U Mostaru već dvije godine djeluje Filatelistički klub »Mostar«, koji je održao svoju Prvu redovnu skupštinu 6. ov. mj. Klub okuplja 30 članova, ali još uvijek nije obuhvatio sve ljubitelje maraka, a posebno omladinu i pionire.

U diskusijama, na skupštini, bilo je dosta govora na koji način omasoviti klub, kako ga organizaciono ojačati i kako okupiti omladinu. Dalje je bilo govora o tome da Savez filatelista B i H skoro i ne postoji, a da bi trebalo osnovati međurepubličku organizaciju, kao zajedničko koordinaciono tijelo republičkih filatelističkih organizacija, koje bi uzele u rješavanje niz ključnih problema kao na primjer raspodjelu maraka, uticati na izdavačku djelatnost, a naročito što se tiče tema, motiva, tiraža i nominalnih vrijednosti maraka koje izdaje Zajednica JPTT.

U plan rada unešeno je, da se u čast dana »Oslobođenja Mostara«, 14. februara iduće godine, organizira filatelistička izložba na kojoj bi posebno mjesto pripalo »Mostar na markama«, odnosno motivi iz Hercegovine na poštanskim markama.

Za predsjednika Kluba izabran je Sunarić Stefan, za zamjenika predsjednika Tolj dr Zvonimir, za sekretara Radoš Vlado, za blagajnika Maslo Marica, dok su u predsjedništvo izabrani još Vipenica ing. Vladimir, Lovrić ing. Ljubomir, Lovrić Maja, Irović ing. Arsen i Kalajdžić Mustafa. U Nadzorni odbor izabrani su: Hadžajlić Asim, Čišević Zvonimir i Jonić Anica, u Sud časti izabrani su: prim. Žurovec dr Miljenko, Savić Đorđe i Vlado Radoš.

Klub će sastanke održavati četvrtkom od 18 časova u prostorijama Doma omladine ul. Lenjinovo šetalište br. 3.

Adrese na koju se zainteresirani mogu obraćati su:

Prodavnica maraka — Filatelija, ul. Kujundžiluk 2, broj telefona (088) 22-690;

Tolj dr Zvonimir, ul. JNA br. 15, telefon 24-081;

Radoš Vlado, Avenija 14. februara 49/IV.

79000 MOSTAR

Nadam se da ćete zamolbi udovoljiti, te Vam se unaprijed zahvaljujem na ustupljenom prostoru, saradnji i pažnji, Vaš

Vlado Radoš

SAVEZU FILATELISTA N. R. SRBIJE

Beograd

Sremska 6/IV

Predmet: Izveštaj o održanim izložbama

U smislu odluka godišnje konferencije Saveza za dalje omasovljene organizacije filatelista, naše društvo je u plan rada za ovu godinu uzelo obavezu da na području opštine Zemun, pa i van nje organizuje niz izložbi u cilju propagande na širenju i stvaranju novih organizacija filatelista.

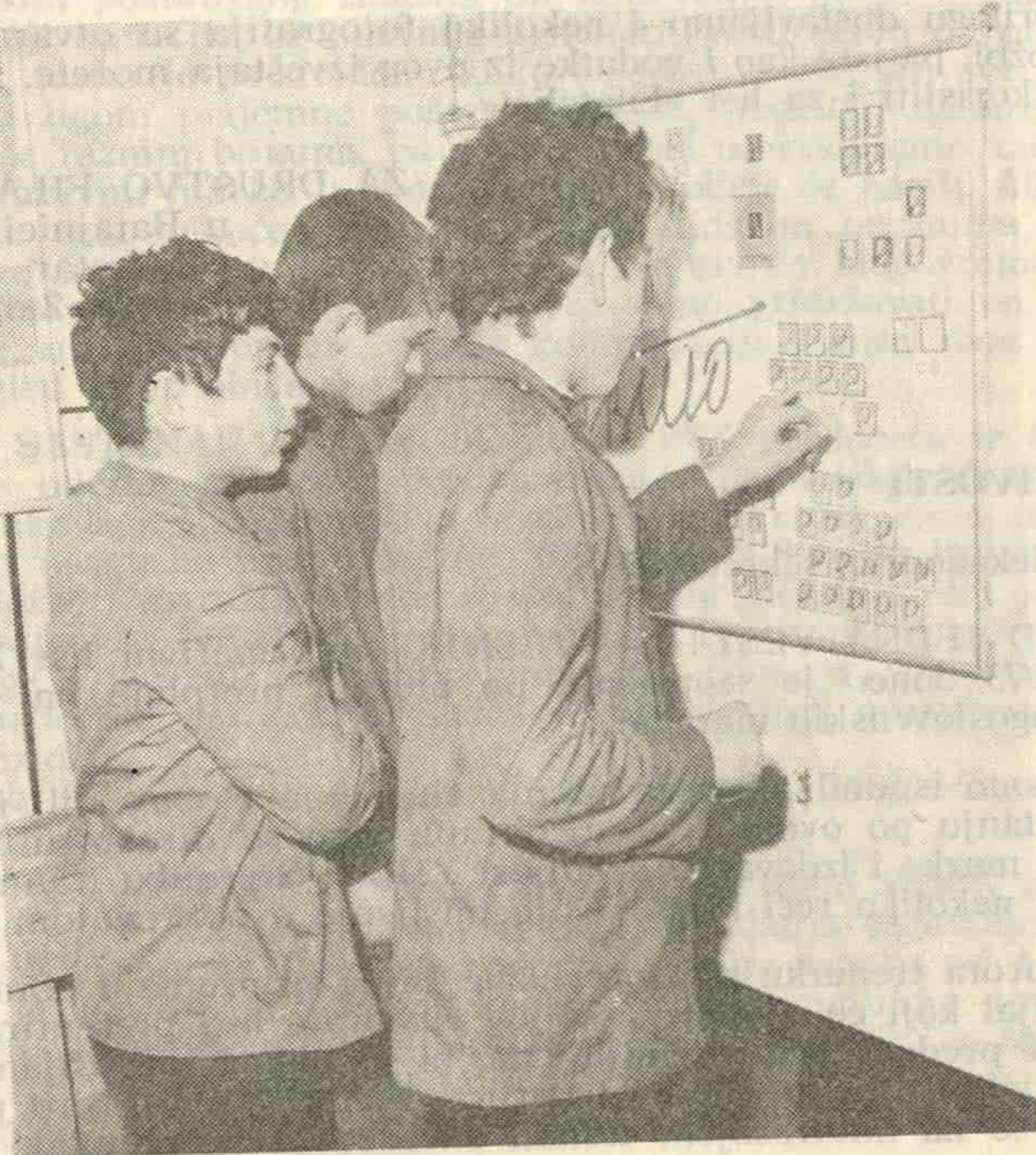
Zahvaljujući pomoći koju su nam dali Osnovna škola »Branko Radičević« iz Batajnice kao i mesna zajednica u Batajnici, društvo je u sklopu svoga programa i u čast 25 godina društva za telesno vaspitanje »PARTIZAN« pod čijim patronatom radi naše društvo, organizovalo uspešne izložbe u:

VOJKI (opština Stara Pazova) koju je posetilo 415 gledalaca,

GOLUBINCU, koju je posetilo 272 gledaoca,

NOVOJ PAZOVI, koju je posetilo 457 gledaoca,

GARNIZON JNA U BATAJNICI, uz pomoć u organizaciji vojničkog kluba »Plavi Galeb«, koju je posetilo 1.320 pripadnika JNA i staršina,

UGRINOVCI (u o. školi »Stanko Marić«, koju je posetilo 415 učenika i nastavnika škole,
BATAJNICI (osn. škola »Branko Radičević«) koju je posetilo 374 učenika i nastavnika škole,
STAROJ PAZOVI (školski centar), koju je posetilo 2.300 učenika i nastavnika škole.

Ovih sedam izložbi na kojima su prikazane zbirke naših članova posetilo je ukupno 5.553 posetioca, od kojih je izvestan broj svoje utiske upisao u knjigu utisaka.

Ovim izložbama prikazali smo omladini zbirke (delimične) naših članova i upoznali prisutne sa značajem i ciljevima filatelije, u onoj meri koliko smo mi bili u mogućnosti.

Do kraja ove godine želimo organizovati još jednu izložbu u našem mestu, u društvenim prostorijama koje mi koristimo na koju ćemo pozvati predstavnike omladinskih organizacija iz ovih mesta gde smo održali izložbe, jer oni su nam mnogo pomogli i omogućili održavanje tih izložbi.

Kako su izložbe imale čisto propagandni cilj, to su zbirke bile i pripremljene u tu svrhu.

U čast proslave 25-to godišnjice DTV »Partizan-a« želimo da našu izložbu održimo u vremenu od 1—10. X 1973. godine o čemu ćete biti obavešteni.

Ovaj kratak izveštaj o održanim izložbama dostavljamo Vam radi uvida u rad našeg društva i njegovog ispunjenja zadatka postavljenih na godišnjim konferencijama.

U prilogu dostavljamo i nekoliko fotografija sa otvaranja pojedinih izložbi, pa iste kao i podatke iz ovog izveštaja možete, ako imate potrebe, koristiti i za list »Filatelist«.

ZA DRUŠTVO FILATELISTA
u Batajnici,
Sekretar,
Kovačević Žarko

VESTI

ZANIMLJIVOSTI

Aca M. Aleksandrić, sekretar SFS

● NAJZAD JEDNA VEST! — »VESNIK« informativni list ZJPTT u broju 235/73 doneo je saopštenje po pitanju pretplate na prigodna izdanja jugoslovenskih maraka:

Da bismo ispunili obavezu prema čitaocima i obavestili ih o trenutnom stanju po ovom pitanju, obratili smo se direktoru Biroa za poštanske marke i izdavačku delatnost ZJPTT, Svetoliku Naumovskom da nam u nekoliko reči iznese svoje mišljenje o pokrenutom pitanju;

— U ovom trenutku stručne službe Biroa pripremaju obiman materijal koji će u vidu posebnog elaborata biti prezentiran svim PTT preduzećima u zemlji, kako bi se, nakon razmišljanja dobile definitivne varijante mogućeg rešenja. Naime, Biro predlaže da se na unutrašnjem tržištu zavede sistem pretplate na sva

naša izdanja maraka. To je ono što svi želimo. Novo je u tome, da je predloženo, da pretplata ide preko Republičkih i Pokrajinskih saveza filatelista, koji bi unapred ugovarali potrebne količine maraka. Biro bi im bez izuzetaka ispunio sve zahteve u pogledu tražene količine i odobrio im poseban rabat u iznosu 7%. Ovaj iznos po našem mišljenju bio bi dovoljan da Savezi izvršavaju svoje funkcije; organizuju izložbe, izdaju časopis i stručne publikacije. Jednom reči taj iznos bi doprineo daljem širenju i popularisanju filatelije. Nadamo se da ćemo sa takvim načinom poslovanja ući u 1974. godinu, rekao nam je direktor Naumovski.

● **PRAVILNIK POSTOJI!** — Ko bi mogao da utvrdi koliko se milijardi maraka poništi u svetu na pismima, kartama i dr. poštanskim celinama. Avioni, vozovi i autobusi prenose ih s jedne strane na drugu stranu. Ogroman njihov broj dolazi u ruke filatelista. Od tog trenutka nisu više hartije od vrednosti jer su obavile plaćeni rad i sada dobijaju svoju novu životnu vrednost na osnovu međunarodnih principa i propisa koji važe u najmasovnijem hobiju — filateliji. Ali da bi marka mogla biti filatelistički postavljena i da bi mogla kao žigosana stvarno predstavljati registovanu cenu svetskih kataloga, mora da ispunjava dva osnovna uslova; da je ispravna i lepo žigosana. Prvi uslov zavisi od toga kako s markama rukuju zaduženi službenici pošta i filatelisti. Ovo tangira samo filateliste. Međutim, žigosanje maraka je elemenat od važnosti za sve građane. Poštanski žig prijemne pošte mora biti sasvim jasan jer osim poštanskog značaja on igra veliku ulogu u zakonskoj dokumentaciji kod čitavog pravnog sistema. Pravilnikom o korišćenju PTT usluga, jasno je predviđeno kako se moraju žigosati sve poštanske pošiljke žigom prijemne pošte. Međutim, filatelisti nailaze na žigove utisnute raznim bojama, na delove žiga i na rasplinite kao mrlja žigove. Neispravnu marku u oba slučaja filatelista će baciti. Ali kakve komplikacije tako oštećena marka stvara sudskim organima, preduzećima, advokatima i dr., kad ne mogu da utvrde blagovremeni rok predmeta. Pravilnik postoji, treba ga se samo pridržavati pa će biti više radosti, uštede vremena, manje komplikacija i suza zbog jednog, na prvi pogled samo običnog žiga.

● **REDAK SASTANAK!** — Na inicijativu PTT preduzeća iz Osijeka, nedavno je održan sastanak predstavnika filatelističkih društava iz Osijeka, Vinkovaca i Đakova. Ovo je prvi sastanak ove vrste, na kome je došlo do usaglašavanja saradnje. Filatelisti Slavonije izneli su sve svoje probleme i zatražili pomoć za ostvarenje zadataka oko organizacije i propagande filatelije. Predstavnici PTT preduzeća podržali su sve predloge i izrazili svoju spremnost da pomognu filatelistima u pogledu raspodele maraka, pronalasku prostorija i organizaciji filatelističkih izložbi.

Dobro bi bilo, da ovo ne ostane jedini sastanak ove vrste u našoj zemlji.

● **ZAŠTO NAŠ MOTIV!** — Mnogi filatelisti u našoj zemlji začudiće se kada na jednoj mađarskoj marki novijeg izdanja sagledaju pejzaž našeg istorijskog grada Jajca sa vodopadom. Ova marka od 4 forinte emitovana je u seriji maraka koje predstavljaju umetnička ostvarenja slikara Kostka Čentvaria (1853—1919) koji je pored motiva iz Mađarske slikao na svojim mnogim svetskim putovanjima, i motive iz drugih zemalja Sredozemlja. Tako je ovaj naš istorijski motiv došao i na marku susedne zemlje Mađarske.

● »STOCHOLMIA 74« — Pod pokroviteljstvom kralja Gustava Adolfa VI i FIPE održaće se u Stocholmu od 21 do 29 septembra 1974 godine, međunarodna filatelistička izložba. Istovremeno FIPA će održati godišnji kongres a biće organizovan i festival filatelističkih filmova pod nazivom »CINEPHILIA STOCHOLMIA 74«. Izložba će imati poseban komercijalni deo koji će svakako pored filatelista okupiti i mnoge ugledne trgovce iz raznih zemalja. Na mestu komesara za ovu izložbu nema imena iz Jugoslavije, jer filatelisti naše zemlje nemaju zajedničko predstavničko telo. Ali ono što ovde treba istaći jeste da je to prvi festival filatelističkih filmova u svetu.

● IZMENE PROGRAMA 1973. —

— 25 avgusta t.g. izašla je marka posvećena 200-godišnjici smrti Antona Janše. Po programu termin za puštanje u promet ove marke bio je 12. septembar t.g.

— 1. septembra t.g. izašla je marka posvećena prvom svetskom prvenstvu u plivanju, vaterpolu, skokovima u vodu i umetničkom plivanju, koje se održalo u Beogradu. Prema programu ova marka trebalo je da izađe 12. septembra t.g.

— Prema prednacrtu programa za 1974. godinu predviđena je marka povodom 100-godišnjice rođenja slikarke Nadežde Petrović. Međutim kako će se ova proslava održati ove godine, to će ZJPTT na dan 12. oktobra t.g. pustiti u tečaj ovu marku.

● FILATELISTIČKA KOCKA! —

— Kuda žuriš? — pitam jednog prijatelja koga sam sreo na Terazijama.

— Imam večeras zakazanu filatelističku partiju karata. To ti je pravi filatelistički tablanet. Svaki od nas četvorice daje na talon po jednu seriju maraka približne vrednosti. Zatim sleduje izvlačenje parova, tri deljenja, turnir, finale i na kraju pobednik odnosi sve četiri serije. I eto ti prave filatelističke kocke. Tako u ove sparne dane u hladovini stana, kraj hladnih sokova radi pinceta, katalog, lupa, klaser i kao što čuješ prava zabava na filatelistički način, ispriča mi moj prijatelj.

— Pa onda neka ti je filatelističko nazdravlje, kažem ja i rastajemo se.

Produžio sam svoj put i razmišljao, kako je počelo, ko zna šta ću sve čuti; izašao je filatelistički udžbenik, uveden je u osnovne škole predmet filatelije, primenjena je filatelija kao terapija u medicini i t. d. ! Ko to zna !

● FILATELIJA I ŽENA! — Na našim sastancima viđamo se kao stari drugovi i prijatelji. Ima mesta i vremena za razgovor o svemu. Niko ne pita ko je šta, mi smo za vreme sastanka samo filatelisti i drugovi. Ali moram reći ovde je u pitanju jedan fakultetski obrazovan čovek koji mi se obratio rečima: »Čitam tvoje vesti i zanimljivosti, pa da ti iznesem jednu svoju priču.

Od kako sam se oženio filatelija stoji između mene i žene. Stalno jedno isto, više voliš marke nego mene i pre ćeš dati novac za seriju maraka nego meni za novu haljinu. Trošiš vremena na te marke a baš te briga za bolno pitanje našeg stana. I tu skoro desilo se nešto što je sasvim izmenilo naš život. Pojavila mi se prilika da kupim stan. Za kaparu sam dao novac koji sam imao a ostalo pokrio novcem od pro-

daje svih mojih maraka. To je ustvari bila jedna ušteđevina koju moja žena nije mogla nikada da shvati. Iznenađena, da su baš marke odigrale glavnu ulogu u rešavanju ovog našeg životnog problema, moja žena je dugo samo ćutala. Osećaj da je pobeđena a pogotovu da godinama u međusobnim sukobima nije bila u pravu teško je podnela. Po ko zna koji put ponavljala je komšinicama: »E žene, u sve sam verovala ali da te marke nešto vrede i da će nas usrećiti to nisam nikad mislila i verovala.«

I tako ja čekam kraj priče a moj prijatelj nastavlja: »Počinjem ispočetka, gradim novu zbirku umetnosti i dolaziću redovno na naše sastanke. Ali u mojoj kući sad je druga situacija, kad pođem žena mi umiljatim glasom kaže: »Mili, imaš li novaca, treba će ti ako nađeš neku novu seriju«, jer se sad zajedno interesujemo za marke.

● O ČEMU SE GOVORI!

- Da se konačno pristupilo međurepubličkom dogovaranju za stvaranje jednog zajedničkog tela koje bi predstavljalo jugoslovenske filateliste.
- Da su sastanci beogradskih filatelista u julu mesecu bili najslabije posećeni. Uzrok su svakako godišnji odmori, vrući dani i ispražnjeni džepovi.
- Da će časopis »FILATELIST« dobiti novog odgovornog urednika Miodraga Vukovića, aps. elektrotehničkog fakulteta, dugogodišnjeg našeg saradnika.
- Da će se redovna godišnja skupština Saveza filatelista Srbije održati u oktobru mesecu ove godine.
- Da će SFS i ove godine organizovati na republičkom rangu filatelističku izložbu posvećenu 20. oktobru, Danu oslobođenja Beograda.

● ZUMSTEIN 1974 — Novo (57-mo) izdanje ovog kataloga pojavilo se već 1. septembra t. g. na 1350 strana. Karakteristično je, da u ovom izdanju marke izdate između dva rata i posle drugog svetskog rata pokazuju tendenciju porasta vrednosti. Prodajna cena kataloga je 45.— franaka — sa registrom 50.— a poštarina za inostranstvo 7,20 franaka.

● RUKOVODIOCI ZA IZLOŽBE — Na zadnjoj sednici Upravnog odbora SFS određen je za rukovodioca Odbora za organizaciju izložbe »BEOGRAD 73« ing. V. Vujošević. Za sve poslove oko filatelističkih izložbi u inostranstvu određeni su ing. V. Vujošević i J. Peševski.

● NAJLEPŠA JUGOSLOVENSKA MARKA 1973 — Konkurs za najlepšu jugoslovensku marku izdatu u ovoj godini, završen je. Za ovu zajedničku akciju redakcije »Ilustrovane politike« i »Vesnika« ZJPTT, vladalo je veliko interesovanje pa je komisija primila 30.581 glasačku dopisnicu. Za najlepšu marku u 1973. godini proglašena je sa 5.281 glasom, marka sa motivom »U staji«, rad Nikole Mašića a iz serije »Umetnost u Jugoslaviji kroz vekove — Mrtva priroda«. Prvu nagradu dobila je Radmila Nikotić iz Bara.

● ODLUČITE SE!

- Da konačno iz vaše zbirke poništenih maraka izbacite sve neispravne komade.
- Da klasere sa čistim markama držite uspravno na koji ćete način izbeći pritisak i eventualno oštećenje.
- Da počnete sakupljati čiste ili poništene (nikako mešane) lepe marke Japana koje u svetu dobijaju sve veću popularnost.

— Da pristupite obradi eksponata sa nekom zbirkom vaših maraka, radi izlaganja na filatelističkoj izložbi »BEOGRAD 73«.

— Da gradite zbirku maraka Jugoslavije od br. 1. ili od br. 307 (Katalog Jugoslavije) a ne od dana kada ste postali organizovani filatelista.

— Da sakupljate »CARTE MAXIMUM« — to su karte (razglednice) sa istovetnim motivom marke koja je nalepljena i sa određenim žigom za tu marku. Ovo je novi pravac u filateliji koji je dobio već veliku popularnost u svetu.

● »PHILEXGABON 1973« — ova izložba održana je u Librevillu od 19 do 26. februara ove godine u organizaciji poštanske uprave Gabona a u kolaboraciji filatelista ove zemlje i poznate izdavačke kuće Th. Champion. Prema ovoj vesti možemo konstatovati da i ova topla zemlja Afrike ima svoj filatelistički život.

● »SPORTEX — 73« — Ova izložba sa isključivom tematikom »sporta«, održana je u Lisabonu (Portugalija) od 24. juna do 1. jula ove godine. Interesantno je da pravilnik za ovu izložbu u članu 5. donosi, da će na ovo izložbi biti prihvaćeni i filatelisti iz Jugoslavije.

● Bugarska — Savez bugarskih filatelista izdao je malu brošuru »Filatelija blagotvorno zanimanje za mladež«. Pisac je Ivan N. Daskalov poznati bugarski radnik i organizator na polju filatelije. Knjiga je mala ali sadržajna, govori od sklonosti kod svakog prosvetljenog čoveka za neku vrstu sakupljanja do organizovanosti u filateliji.

● DA LI ZNATE ? — Da je prvo filatelističko društvo osnovano u Londonu, aprila meseca 1869. godine. Posle pet godina (1874) i Francuska je dobila svoje prvo filatelističko društvo.

● BITOLJ — Filatelistički klub ovog grada izdao je brošuru obrađenu od Gorgi Dimovskog i Gorgi Gramosluna »Filateljata vo Bitola«. U knjizi je dat prikaz razvoja filatelije i ljudi koji su se od najranijeg vremena bavili filatelijom. Knjiga se može dobiti preko filatelističkog kluba Bitolj (97000), po ceni od 5.— novih dinara.

● 100-godišnjica SVETSKE METEOROLOŠKE ORGANIZACIJE. U ovoj godini mnoge će zemlje izdati prigodne marke posvećene ovoj proslavi. Među prvim zemljama je Švedska, koja je već 23. maja t.g. emitovala dve marke.

● NAŠE ŽELJE ZA VAS ! —

— Ako sakupljate marke neke strane zemlje ili organizovanu tematiku celog sveta da se upišete u neki strani klub radi razmene maraka.

— Vi, koji već vršite razmenu sa inostranim partnerima da blagovremeno odgovarate na svaku pošiljku i dostojno reprezentujete naše filateliste.

— Ako tražite marku po vašoj listi trebovanja da imate strpljenja i volje da bi pronašli dobru i ispravnu marku po povoljnoj ceni.

— Ako tražite partnere za razmenu maraka da budete obazrivi jer u svetu ima mnogo ljudi nepoštenih koji se kriju pod maskom filateliste.

● **NAŠA ISTINA!** — Što je sve istina za jednog filatelistu? To je veoma širok pojam u koji se uklapaju mnoge sitne stvari na prvi pogled a zatim ostavljaju krupne posledice. Može se reći, da je to pitanje čoveka i njegove savesti. Ima mnogo problema i razočaranja zbog toga što neki filatelista nije imao istine u sebi. Ko neće svesno da skrene pažnju partneru na falsifikat, nepompletnost, oštećenje, jednom reći da zataji problematičan elemenat vrednosti, taj nema svoje istine. Zato kod starih, retkih i skupih stvari treba uvek tražiti dokumenat ovlašćenog atestatora o ispravnosti i originalnosti marke.

● **JUGOSLAVIJA NIJE U FIP-i** — Kada je 1926. godine osnovana ova međunarodna filatelistička organizacija naša zemlja je bila među zemljama koje su je osnovale. Danas Jugoslavija nije član ove rukovodeće filatelističke organizacije u svetu i neće biti sve dotle dok se ne organizuje jedinstven Jugoslovenski savez filatelista.

● **BALKANFILA IV — 1973.** — Ove godine od 26. oktobra do 5. novembra održaće se ova međunarodna filatelistička izložba balkanskih zemalja u Turskoj — Izmir (Smirna). Da sada Grčka i Jugoslavija nisu bile organizatori ove izložbe.

● **29. SEPTEMBRA 1973.** — Ovaj dan može da bude istorijski dan za jugoslovensku filateliju. Tog dana Beograd će biti domaćin jednog sastanka na jugoslovenskom nivou a na kome će učestvovati po dva predstavnika iz svih republičkih saveza. Ovaj sastanak treba da usvoji sačinjen nacrt Statuta Saveza filatelista Jugoslavije i da donese odluku o danu i mestu održavanja godišnje skupštine.

● **UMORAN SAM!** — Ove reči ponavlja jedan naš filatelista kad god izađe nova serija jugoslovenskih maraka. Od ranog jutra do večeri prinuđen je da juri od pošte do pošte i da se gura i muva moleći za jedan četverac. Kod nas je vrlo teško pratiti zbirku maraka u četvercima. Bolestan sam i skoro sit ovakve filatelije, jadikuje ovaj čovek koji je izabrao filateliju za odmor i rekreaciju.

● **VOZ NIJE OTIŠAO!** — Niste zakasnili! Još uvek imate vremena da stignete na neku lokalnu ili međunarodnu izložbu. Poklonice veću pažnju vašim markama i tražite potrebne savete da bi ih sredili po međunarodnim propisima za izlaganje. Dozvolite nam da na taj način sagledamo vašu uloženu ljubav i trud. Treba da znate da je naš tim filatelista izlagača prilično zastareo te da se ponavljaju imena uvek istih ljudi. Moramo ovaj tim povećati, podmladiti i tako jugoslovenske eksponate na inostranim izložbama prikazati u novim oblicima. Imate još vremena, stići ćete već na prve filatelističke izložbe ove jeseni.

● **MARKE KAO DA PLIVAJU!** — Upotrebio sam čudan naslov. Ali da ima neke sličnosti to ćete videti. Postoje propisi kako se lepe marke na pismima. U Egleskoj je skoro obavezno da se povuku poprečne linije i koverat podeli na četiri dela. Marke se lepe u gornjoj desnoj četvrtini koverta i to bar pet santimetara od ivice. Na ovaj način dobijaju pravilan žig i obezbeđene su od povreda prilikom mnikulisanja na putu. Međutim svi mi nailazimo na koverta na kojima su marke ulepljene na raznim stranama u svim položajima pa čak i naopako postavljene. Ako na kovertu ima više maraka i posmatrate ga sa male daljine imaćete utisak da marke nisu ulepljene, kao da plivaju i da traže svoj stav i određeno mesto na koje više nikada neće stići.

● **RASEJANI DIPLOMATA** — Bili su hladni decembraski dani, puni snega, vetra i mraza. U našem klubu bilo ih je dosta koji nisu ni skidali zimske kapute. U jednom trenutku prišao mi je jedan čovek, docnije sam saznao da je diplomata, i sav bled u licu požalio mi se da mu je nestao buđelar sa dokumentima i dosta novaca. Držao ga je u džepu uz samo telo. Zaista je to vrlo neprijatna stvar kad se desi na jednom društvenom sastanku. Rekao sam mu, da je to nemoguće da se kod nas desilo a u ovakvom slučaju da samo mrtav čovek ne bi osetio tuđu ruku na tom delu tela. Nisam znao šta da radim, diplomata je to, i sa tim malo teži slučaj. Ali moje muke nakon pola sata on je sam prekinuo. Sav uzbuđen dotrčao je do mene pokazujući svoj pun buđelar i mesto gde ga je našao. Slušajući njegova izvinjavanja za uvredu tek sam tada primetio koliko je kaputa i džepova imao na sebi te nije ni čudo da nije znao u kome kaputu i kome džepu je to držao.

● **SKOPLJE 1973.** — U vremenu od 12. do 19. jula ove ogdine, na Dan borca klub filatelista ovog grada priredio je filatelističku izložbu u prostorijama doma JNA. Iako je ovo bilo vreme godišnjih odmora i jako toplih dana izložba je bila znatno posećena. Kaže nam ugledni filatelista Skoplja, prof. Stojan Hristov, da je beogradska televizija svojim kvizom zainteresovala i dovela na izložbu kao i u klubove mnoge omladince. Do sada to je bila najbolja propaganda filatelije kod nas.

● **»PEGASE«** — Pod ovim imenom izašao je u Francuskoj prvi broj Bulletina posvećen isključivo sakupljačima maraka U.P.U.-e (Union postale Universelle). Ovaj list stalno će informisati sakupljače ove teme i odgovarati na sva postavljena pitanja. Krajem septembra u obradi redakcije ovog časopisa izaći će specijalni katalog »UPU« maraka. Za sva obaveštenja zainteresovani neka se obrate na adresu: M. TIANO, 45 Rue du Cire — 75002 Paris 2^e, Francuska.

● **RUMA** — Obaveštavamo filatelistička društva, pojedince i dr. da svu poštu za društvo filatelista u Rumi treba slati na adresu: Petar Maksimović, ulica Maršala Tita 210, 22400 Ruma.

● **DDR** — 3. jula 1973. ministarstvo pošta ove zemlje pustilo je u tečaj drugo izdanje od pet daljih višebojnih maraka posvećeno X svetskim igrama mladih i studenata koje su održane u Istočnom Berlinu.

● **ITALIJA 1973.** — Od 27. juna do 1. jula t.g. održana je u italijanskom gradu Serigallia XIX Nacionalna izložba aero-filatelije.

● **KANADA 1973.** — U ovoj godini Kanada je izdala dve poštanske marke koje prikazuju predmete narodne radinosti i način života Algonkijanskih indijanaca. Ovi indijanci naseljavaju ogromne šumske prostore istočne Kanade. Najznačajniji proizvodi njihovog kulturnog života su čamci zvani »Kanu« i kolibe »Vigvana« koje izrađuju od brezine kore.

● **LEKSIKON** — Ako se obratite na adresu SCHOUT & CO.CV. — AFD Verzendboekhandel 1, Postbus 563 — Haarlem — Holandija za 45 forinti možete dobiti jedinstveni ilustrovani svetski leksikon filatelije. Ovaj leksikon je potpuna pomoć za svakog filatelistu jer nema pitanja iz filatelije na koje nije dao odgovor.

● **OBAVEŠTENJE** — Kancelarija SFS-a prima mnoge dopise u kojima pojedinci iz raznih manjih mesta mole ućlanjenje u Beogradu. Kako je nemoguće dati tolike odgovore a većinom se radi o mladim filatelistima to molimo naša društva da u lokalnim listovima sarađuju na rubrici »Filatelija«, kako bi na taj način dali obaveštenja i upute za upis u društvo. Dobro bi bilo da u saradnji sa školama istaknu na tablama za obaveštenje ućenika i jedan tekst ove vrste.

● **ALŽIR 73.** — Poštanska uprava Alžira izdala je u maju mesecu prigodnu marku posvećenu 10-godišnjici organizacije afričkog jedinstva. Ova organizacija osnovana je 25. maja 1963. godine u Addis Abebi (Etiopija) i okuplja države Afrike sa Madagaskarom i susednim ostrvima. Sa punom solidarnošću svih zemalja ona nastoji da eliminiše kolonijalizam pod svim formama i da favorizuje kooperaciju afričkih država u svim domenima politike, ekonomije, kulture, nauke i tehnike.

● **OSIJEKFILA 1974.** — »Glas Slavonije« od 18. jula t.g. donosi članak o međunarodnoj filatelističkoj izložbi koja će se održati sledeće godine u Osijeku. Društvo ovoga grada već više godina održava vezu sa filatelistima grada Pećuha u Mađarskoj. O ovoj izložbi raspravljalo se već u Pećuhu na zajedničkom sastanku kome su prisustvovali predstavnici Osijeka, predsednik Josip Šeregle i sekretar Božo Plevnik. Ova izložba biće u stvari i velika izložba mađarskih maraka.

● **INDIJA** — Aprila meseca ove godine, Indija je izdala prigodnu marku koja nosi temu nacionalnog cveta zvanog »Shapla« nove Republike Bangladeša. Oko 35 miliona stanovnika ove zemlje kojoj je 26. marta 1971. godine, Indija donela slobodu proklamovalo je na konstituciji svoje zemlje načela nacionalnosti, socijalizma i demokratije. Ovo su isti ideali za koje se Indijski narod borio i kojima je danas privržen.

ПРИГОДНА ПОШТАНСКА МАРКА „I СВЈЕТСКО ПРВЕНСТВО У ПЛИВАЊУ, ВАТЕРПОЛУ, СКОКОВИМА У ВОДУ И УМЈЕТНИЧКОМ ПЛИВАЊУ”

У поводу одржавања I свјетског првенства у пливању, ватерполу, скоковима у воду и умјетничком пливању, Заједница ЈПТТ издаје пригодну поштанску марку у вриједности од

2.00 дин.

тираж: 450.000 ком.

На конгресу ФИНЕ — Међународни пливачки савез (Fédération internationale de natation amateur) 1968. године, у Кексику, донесена је одлука да се свјетско првенство у пливању, ватерполу, скоковима у воду и умјетничком пливању одржава сваке друге године.

На састанку извршног бироа ФИНЕ, у студеноме 1971. у Сингапуру, Малезија, одлучено је да се I свјетско првенство у овим дисциплинама одржи у Југославији, односно у Београду од 1. до 9. IX 1973.

На Конгресу ФИНЕ, одржаном рујна 1972. у Минхену, одлучено је да се II свјетско првенство у пливачким дисциплинама одржи 1975. године у Кали-у (Колумбија), с тим што ће се након одржавања овог првенства предложити измјене тако да се ово натјецање одржава сваке четврте године.

Београд, коме је повјерено да буде организатор ове значајне спортске манифестације, окупит ће око 1.200 званичних натјецатеља из око 50 земаља судионица, као и велик број званичних представника и туриста из свих земаља.

Као мотив за марку кориштен је симбол с плаката и значке првенства уз графичку реализацију марке академског сликара Андреје Миленковића из Београда.

Марка је тискана у тискаони „VEB Deutsche Wertpapier Druckerei“, Leipzig, DDR, у техници четворобојног офсета, у арцима од 9 марака.

Формат: марке
слике

36 × 29 мм
32 × 25 мм

Зупчање: чешљасто 12 1/2.

Датум пуштања у продају: 1. рујна 1973.

Истога дана Биро за поштанске марке и издавачку дјелатност ЗЈПТТ пуштаће у продају пригодну коверту по цијени од 2.00 динара.

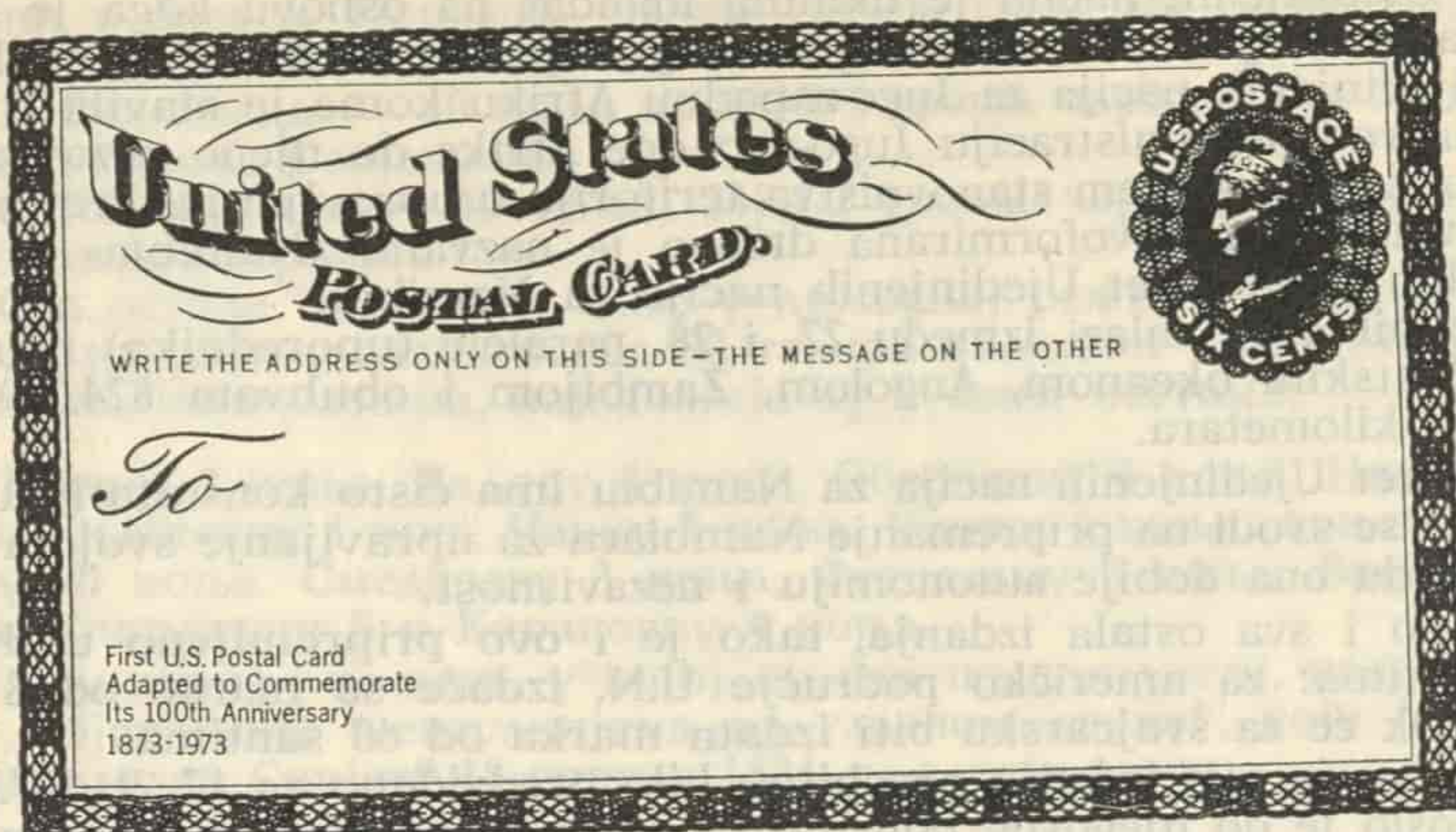

Двадесет петог августа Заједница ЈПТТ пустила је у промет марку од 80 пара поводом 200-годишњице смрти Антона Јанше (1734—1773).

Као сељачко дете успео је да похађа бакрорезачку и цртачку школу при Уметничкој академији у Бечу. При новоотвореној пчеларској школи у Бечу постављен је за првог учитеља декретом. Његова настава била је веома успешна па су његова предавања слушали и ученици ван Аустроугарске. Његове књиге „Расправа о рабању пчела“ (1771) и „Опште познавање пчеларства“ (1775) у то време су превазишле сва дела те врсте, па су преведена на више језика а и данас су још увек актуелне. Антон Јанша је умро 13. септембра 1773. године у Бечу где је и сахрањен.

Ценећи његове велике заслуге за развој пчеларства у средњој Европи, Савез пчеларских друштава Словеније и Аустријски савез пчелара одлучили су да се 1973. година (200 година од смрти) назове „Јаншева година“. Марка је рађена према портрету који је израдио академски сликар Божидар Јакац.

Штампање је извршено у Београду, у табацима од 9 марака. Тираж је један милион марака.

УСА — прва поштанска дописница штампана је у држави Massachusetts, док је папир израђен у Manchesteru. Први дан употребе био је 12. мај 1873. године. На снимку је репродукција дописнице поводом њене стогодишњице.

УЈЕДИНЈЕНЕ НАЦИЈЕ

Poštanska administracija Ujedinjenih nacija pustiće u prodaju komemorativne marke na temu »Namibia«.

Rezolucijama od 27. oktobra 1966. i 19. maja 1967. Generalna skup-

ština Ujedinjenih nacija je ukinula mandat na osnovu koga je Južna Afrika upravljala administracijom Jugo-zapadne Afrike i osnovala Savet Ujedinjenih nacija za Jugo-zapadnu Afriku kome je stavila u zadatak da vodi administraciju Jugo-zapadne Afrike do njene nezavisnosti, sa što većim učesćem stanovništva teritorije u upravljanju. Prema želji stanovništva ta novoformirana država je nazvana »Namibia« a savet je dobio ime: Savet Ujedinjenih nacija za Namibiu.

Namibia se nalazi između 27. i 28. paralele (uporednika) i graniči se Atlantskim okeanom, Angolom, Zambijom i obuhvata 824.269 kvadratnih kilometara.

Savet Ujedinjenih nacija za Namibiu ima čisto konsultativnu ulogu koja se svodi na pripremanje Namibiaca za upravljanje svojom zemljom kada ona dobije autonomiju i nezavisnost.

Kao i sva ostala izdanja, tako je i ovo pripremljeno u dvema vrednostima: za američko područje U.N. izdaće se marke od 8 i 15 centi dok će za švajcarsku biti izdata marka od 60 santima.

I ako je ovo izdanje prvobitno bilo predviđeno za 17. 9. 1973. godine došlo je do njegovog pomeranja, te će marke biti puštene u prodaju na dan 1. oktobra 1973. godine.

Tiraž maraka je 2,1 odnosno 2,5 miliona komada, zupčanje 14 ¼.

Na dan puštanja u upotrebu maraka biće izdat i koverat za FDC a i upotrebljavaće se poseban žig — »prvi dan«.

LISTA MARAKA koje su izdale Ujedinjene nacije od 1951—1973. biće puštene u prodaju 1974. godine i sadržavaće slike svih maraka koje je Pošt. uprava Ujedinjenih nacija izdala u tom periodu.

МЕНЗУЛАНЕ

Тим именом називале су се штале које су имале одређен број људства и коња за пренос званичних писмоносних пошиљака, а такође, када је било на расположењу сурудија (тералаца коња), и кола, онда и за превоз путника. Ти путници у почетку плаћали су по један, после по два и најзад и по два ипо грошачаршијских на сат.

До априла 1834 мензулане је одржавала држава. Оне су се налазиле, на извесном растојању, на свим путевима. Имале су по једног „надзиратеља“, потребан број татара и сурудија, момака за одржавање мензулане и негу, исхрану коња, као и резервне, одморне коње.

Татари су ишли на пут сами, јашући на коњу издржљивом и брзом. Углавном су употребљавани за пренос званичне поште изван земље, нарочито за Цариград и обратно. Оне су коштале скупо државу и зато је кнез Милош наредио да се издаду под трогодишњи закуп, од 23. априла 1834. до 23. априла 1837. г...

Мензулане су давате под закуп лицитацијом. Услов је био да се на једног коња годишње не сме плаћати више од 50 талира.

У пракси је то тешко постићи. Због тога су 1834 издате под закуп ове мензулане:

1) Београдска са Грочанском — 50 коња по 350 гроша чаршијских од коња. Закупац Хаџи Јован Борђевић. Међутим, већ следеће године та мензулана је имала 60 коња и плаћало се по 400 гроша чаршијских од коња.

У 1836. г., Мензулана је била код Калемегдана у Исмаил агином хану, који је само за годину дана под кирију за 3000 гроша турских.

За коња се закупцу плаћало 45 талира годишње.

2) Јагодинска са Баточинском, — 40 коња. Закупци: Тодор Стојановић и Јеврем Поповић. Излицитирана цена 320 гроша чаршијских од коња.

3) Ражањска. — 40 коња по 189,1/2 гроша чаршијских од коња. Закупац Мирча Стојановић.

4) Паланачка. — 40 коња, 348,1/2 гроша чаршијских. Закупац Хаџи Јован Петровић.

Све остале биле су и даље у државној режији, јер нико није хтео да их узме у закуп испод 50 талира на једног коња. Међу тим државним мензуланама, најважније су у овим местима:

Шапцу 8 коња, Ваљеву 4 коња, Обреновцу 4 коња, Ивањици 2 коња, Књажевцу 1 коњ, Чачку 7 коња, Ужицу 4 коња, Доњем Милановцу 20 коња, Смедереву 3 коња, Фетисламу 3 коња, Брусници 4 коња, Крагујевцу 5 и Карановцу 4 коња.

У државној архиви, у којој су ови подаци узети, налази се и ово „Објавленије мензулцијама на главном друму“, које је издао „Управителни Совјет“ 18 априла 1834. г., а који гласи:

„По даном нам налогу од Његове Светлости милостивјејшег Господара и Књаза нашега Милоша Обреновића, да се мензулане у Књажевству нашем, на три године лицитирати даду и оном, на кога која остане, пре да се, данс при учињеној лицитацији, при Суду народном, (оне четири напред наведене) под овим условијама:

1) Горе речени мензулција који се је мензулане за три године, сирјеч ос 23 априла 1834 до априла 1837 примио, обећава се да ће свагда за цело ово теченије времена, у истој одређено число добрих коња држати, који ће татарина и сваког оног који на мензул путује, лако до друге мензулане донети мочи.

2) Правителство обећава се реченом мензулцији за ове три године на сваког коња и сваку годину по одређено число гроша и то по пореском течају плаћати.

3) Да од сваког татарина и сваког оног, коме он коње под мензул буде дао, по досадањем већ установљеном обичају на сваког коња, на један сат, по један грош и то по теченију чаршијском наплати.

4) За горе речену накнаду он ће споменуто число коња купити и обдржавати их, који по истеченију уговореног рока његови остају, с којима ће он по свом произволенију располагати мочи.

5) Татарина и сваког мензулом путујућег треба мензулција пристојно и учтиво да предусрета и мора захтеване од њега коње у свако доба и како му сепоишту давати.

6) Званична писма: Совјета, војних комаданата и Окружних начелства, мензулција мора тачно отправљати. Остала, као капетанска и приватна, само десившом приликом.”

Мензулане се нису могле давати све по одређеној тарифи, до 50 талира на коња. Неке су давате јефтиније а неке скупље, али ниједне не изнад 50 талира. Ипак, та нормирана тарифа није се могла дуже одржати. Кнез Милош је 23. априла 1837. издао наредбу бр. 1329 „Да ниједна мензулана не буду скупља од 30 талира на коња”.

Где то ипак неби било могућно, онда да дотично место о свом трошку мензулану држи. Грађани ће по реду вршити мензулове дужности: носити мензуланска писма, давати мензулске подвозе татарима, сурудијама итд.

Ради исхране толиког броја коња, мензулана београдска морала је имати и знатне количине сена. Због тог сена Совјет је добро изгрдио Исправништво актом од 26 септембра 1835 г., бр. 723. У том се акту, између осталог, каже:

„Између многих непоредака јесте и онај што је мезулцији београдском допуштено 10—12 пластова сена садети близу топографије кнежевске у којој се ствари налазе које преко милон гроша коштају. Како је то и ко је то допустити могао да се онде сено садене, где ни један хват одстојања нема од оцака у коме ватра једнако гори?”

На завршетку Совјет наређује да се сено одмах одатле уклони. Место на коме се ово сено налазило, било је до кафане под знаком питања с доње стране. У тој згради, у оно доба, била је смештена државна штампарија.

Каква је манипулација била код отправљања званичних писама, казује нам и Објава коју је Совјет у Крагујевцу издао 31. децембра 1835. године под бр. 1280.

„Којом се мезулцији Свилајначком налаже да писмо на његову Светлост под Н 1 атресирано, које сурудија крагујевачки до Свилајнца доноси, одмах и без икаквог одлагања до Пожаревца отпрати.”

По другој једној објави Совјета од 18 XII 1837., наређено је мезулцијама од Крагујевца до Алексинца да доктору Антонију Славију који правителственим послом у Алексинац путује, два коња са сурудијом бесплатно дају.

Како је званична пошта преношена коњима, она је врло брзо стизала на место одређења. Коњи су ишли брзо и на свакој станици — мезулани — чекале су сурудије са одморним коњима и продужавали пут.

Писма су ношена у затвореним кесама, понаособ за свако место. Кесе су биле од јаког платна и запечаћене.

У поштанском саобраћају из Турске, писма су отворана и каћена. Транзитна писма нису отворана но су скроз, кроз коверте, била бодена и каћена.

За каћење су употребљавана ова средства: смеса сумпора, шалитре и мекиња, или хлорна пара.

Мезулане су давно нестале — пре 55 година на главним путевима, а на споредним их је било све до Светског рата. Вршиле су своју дужност ваљано и оставиле лепе успомене.

У предратној Србији, пре отварања пруга Параћин—Зајечар и Ниш—Књажевац—Зајечар, била је најдужа сувоземна поштанска линија:

Ниш—Сврљиг—Књажевац Село—Зајечар—Неготин. Та пруга је била дугачка око 180 км.

Пошта је полазила сваког дана у 7 часова ујутру из Ниша и ношена је колима са арњевима. Обично су ишла једна кола, која су вукла три коња, а кад је било много пакета, или путника, онда их је ишло више.

Коњи су мењани у Сврљигу, Књажевцу и Зајечару. До Књажевца се путовало обично 8 часова, а зими, кад настану сметови, и по цео дан. Морало се чекати да сељаци—кулучари загрну снег и омогуће потовање.

Цела та линија, због романтичности, необично је интересантна. Путовање лети било је изванредно уживање. На Тресибаби био је

до светског рата неки чика Јова, који је држао бараку у којој су се путници 10 минута, колико се пошта задржавала ради одмора коња, могли нечим поткрепити. Чика Јова био је велики шаљивчина и омиљен код путника који су тим путем чешће ишли и Јову добро познавали. Новајлијама се дешавало да им чика Јова понуди срнећину а у место срнећине да једу јаретину.

Цео тај пут од Ниша до Неготина, пошта је прелазила, кад је друм био добар, за 20 сати. Полазећи из Ниша у 7 ч., изјутра, стизала је у Неготин у 3 часа по поночи. Коњи су мењани на свакој станици, кочијаши у Књажевцу и Зајечару а кондуктери су ишли без смене све до Неготина. То је био велики напор лети, а треба замислити колико је тај пут био напоран зими. Неки Мирко, кондуктер, за све време пута по највећој зими није носио рукавице и увек је био добро расположен. Тај Мирко је вршио службу кондуктера 1907 и 1908 год.

Тешка је била служба тог манипулативног особља, али оно ју је вршило предано и савесно, сматрајући пошту за светињу. Иста схватања имали су и грађани.

НАПОМЕНА: За овај горњи напис, коришћен је чланак Д. Ј. Ранковића, који је био објављен у Београдским Општинским Новинама, у броју 10 за децембар 1940 год.

Припремио,

Димитрије Јанићијевић

NOVE MARKE

AFAR

Divlje životinje	3 vredn.	146	Fr
Fauna mora	2	100	Fr
Arheološki iskopii	2	69	Fr
Život pastira	2	19	Fr
Znameniti ljudi	2	93	Fr

ALBANIJA

500 god. rođenja Kopernika	6 vredn.	4	Leka
Kaktusi	8	4,45	Leka
30 godina osiguranja	2	2,05	Leka
Kaktusi	8	4,45	Leka
Ptice mora	6	4,10	Leka
7. kongres Saveza alban. žena	2	3,05	Leka
60. godišnjica poštanske marke	2	3,05	Leka

ALŽIR

Hošimin	1 vredn.	0,40	D
Pletenje	3	1,80	D
10 god. svetskog programa ishrane	1	1,15	D
Narodna služba pomoći	1	0,40	D

ANTIGUA

Turistbiro u Njujorku	4 vredn.	2,60	\$
Turistbiro u Njujorku, blok	1	2,60	\$
Katedrala	4	4,15	\$

ANTILI, ostrva			
Socijalno kult. zbrinjavanja		3 vredn.	100 C
100 godina poštanske marke		3 „	65 C
ANGUILA			
Slikarstvo		6 vredn.	186 C.
ASCENSION			
Brodске zastave		4 vredn.	28 P
AVGANISTAN			
58 god. rođenja kralja Muhameda		2 vredn.	21 AFG
Avganistanski crveni polumesec		1 „	7 AFG
25 godina Ujedinjenih nacija		1 „	12 AFG
Umetničko zanatstvo		4 „	44 AFG
Umetničko zanatstvo, blok		1 „	44 AFG
AUSTRIJA			
100 god. rođenja Kernera		1 vredn.	2 Š
Jubilej aviosaobraćaja		1 „	2 Š
100 god. rođenja Ota Levi-a		1 „	4 Š
25 godina Saveza socijalnog osiguranja		1 „	2 Š
Evropa marke		1 „	2 Š
AUSTRALIJA			
Uvođenje metričkog sistema		4 vredn.	28 C
25 god. Svetske zdravstvene organizacije		1 „	7 C
ANDORA, Franc.			
Evropa marke		2 vredn.	1,40 Fr
Relig. umetnost		1 „	1,10 Fr
ANDORA, Špan.			
Evropa marke		2 vredn.	10 Ptas
BARBADOS			
Grnčarija		4 vredn.	1,45 \$
BAHAMSKA OSTRVA			
100 god. Međunarod. meteorol. službe		2 vredn.	33 C
BELGIJA			
Zaštita na radnom mestu	7 miliona	1 vredn.	2,00 Fr
100 god. Međunarod. meteorol. službe	3,5 miliona	1 „	9,00 Fr
Arhitektura	4 miliona	4 „	23,50 Fr
Košarka		1 „	15,00 Fr
25 god. Svetske zdravstvene organizacije		1 „	8,00 Fr
Dan marke	10,50 miliona	1 „	4,50 Fr
Evropa marke	2,75 miliona	2 „	12,50 Fr
25 god. međunarodnog sajma u Litihu	10,5 miliona	1 „	4,50 Fr
5 Svetski dan U.I.T.	5,50 „	1 „	3,50 Fr
60 god. Saveza radnika	10,50 „	1 „	4,50 Fr
50 godina Sabene	2,75 „	1 „	8,00 Fr
Pioniri aviosaobraćaja	1,70 „	1 „	10,00 Fr

BERLIN					
Prevozna sredstva			3 vredn.	0,90	DM
200 god. rođenja Tiecks-a			1 "	0,40	DM
Nesreće pri radu			1 "	0,70	DM
200 god. rođenja Kvanca			1 "	0,40	DM
50 godina nemač. radiostanice, blok			1 "	1,60	DM
BERMUDI					
Srebrna svadba kralj. para			2 vredn.	19	C
BOTSWANA					
100 god. Međunarodne meteorol. službe			4 vredn.	34	C
BRAZIL					
50 godina rotary kluba			1 vredn.	1	Crn
BRUNEI					
Srebrna svadba kralj. para			2 vredn.	87	C
BUGARSKA					
Pisac Dobri Činčulov			1 vredn.	2	St
Nakit	120.000 serija		6 "	77	St
Podvodno istraživanje	136.000 serija		4 "	61	St
Podvodno istraživanje, blok	70.000 komada		1 "	80	St
100 god. smrti Vasila Levskog	100.000 serija		2 "	22	St
Maske	80.000 serija		6 "	79	St
500 god. rođenja Kopernika			1 "	28	St
Mir u Vijetnamu	150.000 serija		1 "	18	St
Turizam, blok	120.000 komada		1 "	23	St
Poljsko cveće	100.000 serija		6 "	64	St
BUTAN					
Ruže			6 vredn.	16,70	Nu
Ruže, blok			2 "	26,00	Nu
Apolo 17			6 "	18,70	Nu
Apolo 17, blok			2 "	5,60	Nu
CENTRALNA AFRIČKA REPUBLIKA					
Poduhvat Bokassa			2 vredn.	30	Fr
Evropsko afrička privredna zajednica			1 "	100	Fr
Zlatne medalje iz Minhena			2 "	200	Fr
Zlatne medalje iz Minhena, blok			1 "	200	Fr
Poduhvat Bokassa			2 "	70	Fr
Apolo 16			1 "	100	Fr
oNva godina			2 "	250	Fr
Majke			6 "	420	Fr
Zlatne medalje iz Minhena			5 "	270	Fr
ČILE					
150 godina marinske škole			1 vredn.	1,15	E
Observatorijum			1 "	0,50	E
Međunarodna nedelja pisma			1 "	1,15	E
2. godina smrti Šnajdera			1 "	2,30	E
Međunarodna godina knjige			1 "	0,50	E
Godina američkog turizma			3 "	7,30	E
25 godina vojne baze na Antarktiku			1 "	10,00	E

150 godina Karera		1	2,30 E
50 godina pomorskog vojnog vazduhoplovstva		1	10,00 E
Observatorijum »La Silla«		1	2,30 E
ČSSR			
Sportski događaji		3 vredn.	1,90 Kr
25 godina milicije		2	0,90 Kr
Borci otpora		6	4,70 Kr
Junaci kosmosa		6	12,50 Kr
50 godina radija, 20 godina televizije		3	0,90 Kr
Praški grad		2	6,00 Kr
25 godina Ustava		2	0,60 Kr
Gradski grbovi		3	0,90 Kr
DANSKA			
200 godina veterinarske škole		1 vredn.	1 Kr
100 godina zakona o zaštiti fabrič. radnika		1	0,50 Kr
100 godina društva gradinarstva		2	1,30 Kr
Kuća severa		2	1,70 Kr
DEMOKRATSKA REPUBLIKA NEMAČKA			
Lajpciški prolećnji sajam	5 miliona	2 vredn.	0,35 DM
Ptice pevačice	2 miliona	8	2,00 DM
Gradnja u DDR		1	0,15 DM
Vozovi	1,9 miliona	6	1,80 DM
Scene iz pozorišta	1,9 miliona	3	0,70 DM
Gradnja u DDR		2	0,40 DM
80 godina rođenja Materna	5 miliona	1	0,40 DM
Spomenici u Vajmaru	1,9 miliona	6	1,50 DM
DOMINIK. REPUBLIKA			
Nova godina		2 vredn.	8 C
Nova godina, blok		1	10 C
ETIOPIJA			
Međunarodna akcija za zaštitu mora		3 vredn.	1,50 \$
50 godina Interpola		3	1,50 \$
Umetnost Etiopije		5	1,70 \$
10 godina afričkog jedinstva (OAU)		5	1,55 \$
EKVADOR			
Grbovi		6 vredn.	17,79 S
150 godina bitke Pinchich		12	53,45 S
FALK OSTRVA			
Srebrna svadba kralj. para		2 vredn.	11 p.
FILIPINI			
Filatel. nedelja		2 vredn.	20 S.
60 god. Farmaceutskog fakulteta		3	45 S.
Nova godina		3	90 S.
25 god. crvenog krsta Filipina		3	55 S.
FINSKA			
Građevinarstvo		2 vredn.	100 P
15 godina ugovora sa SSSR	3 miliona	1	60 P
100 godina rođenja Kallio	5 miliona	1	60 P

ПОЧТА СССР 1973

ЗУБР
КАВКАЗСКИЙ
ЗАПОВЕДНИК

ПОЧТА СССР 1973

10
ПОЧТА СССР 1973

ОЛЕНЬ
ВОРОНЕЖСКИЙ
ЗАПОВЕДНИК

4
ПОЧТА СССР 1973

УЛАР
КАВКАЗСКИЙ
ЗАПОВЕДНИК

6
ПОЧТА СССР 1973

БОБР
ВОРОНЕЖСКИЙ
ЗАПОВЕДНИК

3
ПОЧТА СССР 1973

ТУР
КАВКАЗСКИЙ
ЗАПОВЕДНИК

F
A
U
N
A

Evropa marke	4 miliona	1	„	60	P
Kuća severa		2	„	130	P
FRANCUSKA					
Dan marke		1	vredn.	0,60	Fr
Avioni		1	„	3,00	Fr
Evropa marke		1	„	1,40	Fr
Slikarstvo		1	„	2,00	Fr
150 godina rođenja Renana		1	„	0,60	Fr
200 godina slobod. zidarstva		1	„	0,90	Fr
Zaštita prirode		1	„	0,60	Fr
Telefon. centrala »Tuileries«		1	„	0,45	Fr
50 godina »24 sata autorelija«		1	„	0,60	Fr
Mornarica		1	„	0,60	Fr
46. filatel. kongres		1	„	0,50	Fr
300 god. rođenja Trouins-a		1	„	0,60	Fr
GABON					
Izložba maraka		1	vredn.	100	Fr
Leptini		6	„	165	Fr
Avioni		6	„	25	Fr
GAMBIJA					
Borba protivu gladi		3	vredn.	64	B
Poljoprivreda		3	„	64	B
GANA					
Prva godina revolucije od 13. 2. 1972.		6	vredn.	1,54	C
Prva godina revolucije od 13. 2. 1972, blok		1	„	1,00	C
GIBRALTAR					
125 godina pronalaska gibrat. lobanje		3	vredn.	20	P
GILBERT OSTRVA					
Srebrna svadba kralj. para		2	vredn.	38	C
Legende		4	„	73	C
GRČKA					
Arheološ. iskopine iz Tere	50.000	7	vredn.	15,10	Dr
100 godina tehničke škole	1.000.000	1	„	2,50	Dr
Nacionalne nošnje	1.000.000	17	„	159,10	Dr
Evropa marke	800.000	3	„	10,00	Dr
Grčka mitologija	1.000.000	4	„	10,00	Dr
GRENADA					
Nacionalni zoološki vrt		4	vredn.	190	C
Inter. jahta centar Sv. Georg		4	„	190	C
GUJANA					
Umetnost		4	vredn.	165	C
GVINEJA					
Korisni insekti		6	vredn.	340,00	FR
HOLANDIJA					
Lale		1	vredn.	0,25	Hfls
Brodovi		4	„	2,00	Hfls
Evropa marke		2	„	0,85	Hfls

HONGKONG

Srebrna svadba kralj. para		2 vredn.	60	C
Nova godina		2 "	110	C
Redovne marke sa likom kralj. Elizabete		14 "	41,95	\$

IRSKA

Evropa marke	2 miliona	2 vredn.	10	P
--------------	-----------	----------	----	---

ISLAND

Evropa marke		2 vredn.	38	Kr
100 god. poštan. marke		5 "	165	Kr
Kuća severa		2 "	19	Kr

ITALIJA

100 god. hidrograf. instituta		1 vredn.	50	Lit
200 god. smrti Vanvitelli-a	15 miliona	1 "	25	Lit
Spasite Veneciju	15 miliona	1 "	25	Lit
75. inter. poljoprivredni sajam u Veroni		1 "	50	Lit
300 god. smrti Salvator Rosa	15 miliona	1 "	25	Lit
50 god. ital. vazduhoplov.	8 miliona	6 "	515	Lit
Spasite Veneciju		4 "	465	Lit
75 god. Futbalskog saveza	8 miliona	2 "	115	Lit
100 god. rođenja Manzoni-a	15 miliona	1 "	25	Lit

IZRAEL

Mozaik		6 vredn.	6	Lstg
Žrtve		1 "	55	A
25 god. nezavisnosti Izraela		1 "	1	Lstg
Spomenik palim		1 "	65	A
25 god. nezavisnosti Izraela, blok		1 "	1	Lstg
Makabiada		1 "	1	Lstg
LAH — RN 788 — 13. 9. 73. — M-4				

JAPAN

Nacionalni park Tsurugi		2 vredn.	40	y
Nacionalni park Meiji Moni		2 "	40	y
Umetnost		3 "	110	y
Umetnost, blok		1 "	20	y
Nedelja filatel.		1 "	20	y
Nacionalni park Suzuka		2 "	40	y

JAMAJKA

100 god. uvoza mungosa u Japan		3 vredn.	108	C
100 god. uvoza mungosa u Japan, blok		1 "	108	C
Divlje cveće		6 "	111	C

JERSEY

Istorija aviosaobraćaja		4 vredn.	24,50	P
-------------------------	--	----------	-------	---

JUŽNA AFRIKA

50 godina elektrifikacije		3 vredn.	24	C
100 godina južnoafričkog univerziteta		3 "	24	C

Za štampu pripremio:
Jovan Jovanović

TRAŽE RAZMENU:

ITALIJA:

— Bruno Merlino, Viale Italija 1, — 14053 Canelli.

SSSR:

- Podosenov SK, 315050 Kirovgrad, Karla Marša II/II Dom 6, kv. 6.
- I. L. Gužvenko, 355000 Stavropol, R. Luksemburg br. 13 kv. 7a.

MILOJKO VELJKOVIĆ

ĆURČIJA

PREMINUO JE U 82 GODINI U
ZAJEČARU. ČIKA MILOJKO JE
BIO JEDAN OD NAJSTARIJIH
FILATELISTA SRBIJE.

PORODICI NAŠE SAUČEŠĆE.

MIROSLAV GRAČAN

DUGOGODIŠNJI SEKRETAR DRUŠ-
TVA SFS-a U RUMI PREMINUO
JE U 53-ĆOJ GODINI ŽIVOTA.

PORODICI OVOG UGLEDNOG DRUŠ-
TVENOG RADNIKA REDAKCIJA
UPUĆUJE SVOJE SAUČEŠĆE.

- Kiselj Juri 308.000 Belgorod Obla/ja 33 Ro-
bin Ul. V. 252087, Kiev 87, PO Box 993.
- Simeun Milkus, it./a 313 Odesa, Centr. USSSR
- Ligikovum NA, G. Belgcgi 279200, ul. 40 leta
MSSR 55/61.
- Paholjčišin Igor, Zakarpatska obl. Uršava,
ul. Ševčenko 5.
- Šihov UF, Sverdlovska obl. 624630, G. Alana-
evsk 2. ul. Kabakova 51/1.

- Vladislav Nuždina 603122 Gorki 122, Dj. Na-
gorni Mikrorajon 22—73.
  - Saharov L. Rostov — Don 72, Aksajskaj 65/6
kv. 14.
  - Višinjski Stedoamu Vladislav, 315050 Kirov-
gorod, ul. K. Marksa II/II, Dom 6. kv. 6.
  - MR ADOMAS Bučaliskas, 23300 Kalinas, AB.
P. box n. 31 D (Litvanija)
  - Popov Igor Ivanovič, Kišinjev, Jaloveni, ul.
9. maj nm. 3.
  - Britčenkov Aleksandar 262000 Žitomir, box
25.
  - Sumanov VF 660062 Krasnojarsk 62 a/a 23.
- MAĐARSKA:**
- Dr. Szatmari Jozsef, 1397 Budapest, pf. 549.
  - Dr. Kovats Giorgi 8136 Lajoskomarom.
- DDR:**
- Gotschmann 8030 Drezden, Franc Lehman 4.
  - Jirgen Gecker, 7205 Kitischer, Aufbanes 11.
  - Fritz Klemnd, 7113 Marksleberg, Lajpcig, Lib-
ken štr. 8.
- POLJSKA:**
- Roman Winiarek, ul. Broniwskiego 6/2
42242 Redzini.
  - Barbara Vinianek, ul. Bronievskiego 6/21
42242 Redzini.
  - Antoni Kurczinski, Knjaza Vicza 11/22,
93347 Lodz.
  - Boguskav Wišnjevski, 13300 Novie Mesto,
Bub, boh 46.
- RUMUNIJA:**
- Ing. Aleksandar Tibulka, 13 rue Bimbrava
Ninunata — Taltikeni.
  - Arpad Mihalcz, str. Teiuli 1, sektor VI,
Bukarest 51.
- Z. NEMAČKA:**
- Frau Monika Schlenz-Hartmann, 8263 Burg-
hauzen, postfah 1368, Robert Hoh štr. 69.
  - Radosav Božić, 4 Diseldorf 12, Graulinger
str. 120.
- ČEHOSLOVAČKA:**
- F. Jalovec, Rimska 36 Praga 2.
- BUGARSKA:**
- Iskra Bovisova Ivanova, Cale Aleksandar
Stamboliski 27 Peshtera.
- INDIJA:**
- H. G. CHAKRAVERTI, »NAYABAS« 28, Joj-
kisen st. Uttarpara, Hooghli, W. Bengal.
- ENGLESKA:**
- T. F. LAM, 102 Albert street, London N. W.
1—7 NE.
- FRANCUSKA:**
- Ferdinand Mechin, 25 rue de Largileri, Pre-
mont, 02110 Bohain.

MALI OGLASI:

Gapčinski Kosta
27. marta broj 69
11000 Beograd

Petrović Slavko
Cara Dušana 37
19350 Knjaževac

Alojz Krakovski
pošt. fah 47, Bačka
Topola

Dr Dragoslav Đukanović
Birčaninova 12 Beograd

G. D. Rivason 24 Miallet
Francuska

Ing. Dušan Simonović
Čajkin soliter »A« 18
Trstenik

Petrović Slavko
Cara Dušana 37/3
Knjaževac

Mr. fr. Branka Uskoković
Braće Baruha 11/III
Beograd

A. Steichele
D-3501 Buchenhagen 1
Langestrase 20
Z. Nemačka

Tolj dr Zvonimir
JNA 15 Mostar

Ilijaz Imra
Bosanska 8 a
Ko.s Mitrovica

Prodajem kompletnu zbirku OUN i zbirku Austrije (II republike).

Kupujem i menjam čiste marke na temu: Marks, Engels, Lenjin, Dimitrov. Na sve ponude odgovaram.

Tražim kovani i papirni dobro očuvani novac Stare Srbije, Crne Gore i Jugoslavije do 1941. g. u zamenu za marke ili u gotovom novcu.

Tražim razne jugoslovenske i strane šah. žigove, koverke, karte, celine i sličan materijal pre 1968. g. naročito maš. žigovi: Sarajevo, Split, Ljubljana 1963, Portorož 1954, 1956, 1958, Budva 1963 i Sombor 1966.

Prodajem čiste poštanske marke Francuske u besprekornom stanju od 1900 do danas. Cene niže od kataloških. Cene šaljem na traženje kao ponudu. Kores. Eng. fra. nem.

Nudim u razmenu jugoslovenske čiste marke 1972/73 god. za nežigosane serije katr br. 1278/3, 1286/3, 1230/5, 1200/5, 1284/5, 1147/2, 1153/8, 904/9, 868/6, 885/3.

Kupujem predfilatelistička pisma, zavoje omote, koverte sa žigom »Gurgusovac«.

Za 100 komada maraka Jugoslavije velikog formata dajem 100 evropskih i vanevropskih zemalja velikog formata. Kvalitet za kvalitet.

Levant — tražim koverte i karte od austrijskih, egipatskih, nemačkih, italijanskih, ruskih i turskih pošta. Preporuka na nem. i engleskom.

Levant — Covers and cards wanted from the Austrian, Egypt, German, Italian, Russian, and Turkish postofices, koresp. german of english.

Tražim naše marke kat. Jugofilatelije br. 573, 575, 576, 577, 738, 739, 712, 780, 815, 851, 853, 855, 1100. Dolaze u obzir samo čiste. Plaćam u gotovu ili zamena.

Tražim razmenu stranih za naše marke.

PLASTIČNO STOJALO

aero

Selotejp

